

Predsednik je pozdravil navzoče in posebej mest. šol. nadzornika gospoda Fr. Finka. Nato je poročal o kongresu UJU v Beogradu.

Po končanem referatu naznanil predsednik, da se Učit. društvo za mariborski okraj želi združiti z domačim Učit. društvom. Sklene se, da to vprašanje pretresata društvena odbora, ki naj o uspehu poročata pri prihodnjem zborovanju.

Z ozirom na dopis mest. šol. sveta glede izvolitve stalnega odbora, se je na predlog tov. Tomaziča izvolil sledeči odbor: tov. Poljanec zastopnik mešč. šol, tovariša Kozuh in Malenšek tovarišica Milčinski kot zastopnik ljudskih šol.

Z ozirom na dopis U. J. U. poverjeništvu Ljubljana, glede posvečanja skrbi za učit. narasčaja, ki študira na tuk. učiteljski, se je izvolil odbor, ki prevzame to delo. Izvoljeni so bili tovariši Grčar, Kozuh, Rakuša in tovarišica Stupca.

Sledil je referat tov. Šilaha o ustanovitvi pedagoškega oddelka.

Nato otvoril predsednik debato o ustanovitvi oddelka učitelstva meščanskih šol, ker pa ni bilo nobenega predloga, se je ta točka stavila z dnevnega reda.

Glede vprašanja nerazdeljenega pouka se je vnela živahna debata. Ker je bil predlog sprejet enoglasno, se je sklenilo, da se tozadevno piše na Viš. šol. svet.

Sklene se, da se piše Viš. šol. svetu, naj izda enotno naredbo, po kateri naj bodo 1 četrtki pred in po prazniku pouka prosti dnevi, če se vrši na šoli razdeljen pouk.

Sprejme se predsednikov predlog, ki se glasi: Ker je »Uradni list« šol. vodstvom le balast, naj U. J. U. napravi potrebne korake, da dobimo šolski uradni list.

Zborovalci se pridružujejo resoluciji breziško-sevniškega učit. društva glede prikrasanih dnevnih omoženih učiteljev s sledečo spremembo 2. točke:

Konstatiramo, da je draginja za poročeno učiteljsko ravno tako velika kakor za neporočeno.

+ Zborovanje belokranjskega učit. društva. V soboto 18. t. m. je zborovalo učiteljsko tega okraja v Črnomlju. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu precej dobra.

Ker je bil predsednik zadržan oziroma bolan, je vodil zborovanje podpredsednik tov. Morela. Po prisrčnem pozdravu je prešel na dnevni red.

Odobrili se je zapisnik zadnjega zborovanja. Podpredsednik je toplo priporočal pristop k društvu: »Učit. samopomoč«. Posebno je poudarjal, da bi morali učitelji z družinami pristopiti k temu propotrebemu društvu.

Razgovarjalo se je dalje o nameravani ustanovitvi obveznih konsumnih društev za državne uradnike v Jugoslaviji.

Tovariš V. Menard predlaga: 1. Belokranjsko učit. društvo odklanja ustanovitev obveznih konsumnih društev za drž. uradnike po načrtu, kakor ga je izdelala komisija, ki jo je sestavil finančni minister. 2. Najbolj bi bili prizadeti tov. samci in oni, ki se ne bi utegnili posluževati za druž. Navedeni ne bi imeli od teh zadrž. nikake koristi. 3. Soglašamo s predlogom učit. društva za breziški in sevniški okraj. Obdržati naj se že obstoječo »Samopomoč«, katera naj se razširi po vsej državi. 4. Obveznost drž. uradnikov te »Samopomoči« naj bi bila kakor do zdaj — prostovoljna. Soglasno sprejeto.

Osnutek pravil za okr. učit. društvo U. J. U. v Beogradu — Poverjeništvu Ljubljana se je na predlog tov. A. Vardjan vzel na znanje in neizpremenjeno odobrilo.

Pril samostojnih predlogih se je vnela živahna debata. Opisale so se razmere na šoli v Preloki. Predloka je bila namreč letos, dekadiranja zaradi pomanjkanja učnih moči ne ekskurendo in pouk se je oskrboval iz Adlešič dvakrat na teden. Krajni šol. svet ni preskrbel kuriva in zato je prenehal tudi ta skromni pouk. V I. nadstropju je učilnica in pisarna. V pisarni so spravljene razne cerkvene stvari, kakor božji grob itd. Torej je zasedena od cerkve. Velikonočno izpraševanje se vrši v šol. posloju. Pred nedavnim časom se je opazilo, da je nekdo na sliki regenta Aleksandra iztaknil oči. Ključ od šole je v župnišču.

Na Bojancih je obolel tov. Aleš Šoštarič (Prekmurec), ker nima peči v svoji sobi in ker so šipe v oknih pobite. Kako skromen je bil ta tovariš, naj vam priča dejstvo, da je hodil na tovarni v Bukovje, za zajtrk pa je imel pest orehov ali jabolk, isto za večerjo.

Krajni šol. svet v Črnomlju je že meseca oktobra odstopil in na njegovo mesto ni bil imenovan gerent. Vse zadeve, ki pripadajo krajnemu šol. svetu, so nerešene, tako: šola nima drv, streha šol. poslojpa bi se morala prekriti, za proračun se ne briga nihče. Občine ne bodo postavile za šolske potrebščine nikakih zneskov, toraj tudi doklad v ta namen ne bodo pobirale in šola ne bo imela pokritja za stroške. Dasiravno se je šolsko vodstvo večkrat obrnilo na okr. šol. svet s prošnjo, da naj se imenuje gerent, je vse brezuspešno.

Skoraj slično kakor v Črnomlju je na Radovcih.

Zato predlaga tov. Morela naslednje predloge:

Belokranjsko učiteljsko zbrano v Črnomlju dne 18. dec. 1920:

1. Najodločneje zahteva, da se že vendar enkrat imenuje za naš okraj tok nadzornik, ki bo hotel prevzeti to važno mesto. Učiteljsvu nam-

reč ni vseeno, da bi se naše šolstvo še bolj zatrla ter da zaostaja vse uradovanje.

2. Zahtevamo, da se one krajne šol. svete, kateri zadosno ne skrbje za potrebščine ljudske šole, odstrani in imenuje gerenta, ki naj bi bil šolski voditelj ali pa vsaj šoli naklonjen človek, katerega naj predlaga šolsko vodstvo.

3. Krajni šol. sveti naj se sploh odstranijo, ker ti so le zavora šol.

Tovariš V. Menard poroča: V »Učit. Tov.« št. 37 z dne 30. sept. 1920 je natančno podano poročilo tovarišev, katerim se kot bivšim vojakom z zrelostnim izpitom ne računa vojni let v službeno dobo. Ker je v našem društvu precej takih tovarišev, zato se obračamo potom belokranjskega učit. društva na U. J. U. — Poverjeništvu Ljubljana, da objavi, kak rezultat je prišel od ministrstva iz Beograda. Če ni dobilo Poverjeništvu U. J. U. Ljubljana še nikakih obvestil, zahtevamo, da takoj urgira pri ministrstvu prosvete in da se učitelje vojaške ne prikrasja na službeni dobi in povvišicah.

Na zborovanju ljubljanskega učit. društva z dne 25. sept. 1920 so bile stavljene naslednje dve resoluciji:

1. U. J. U. — Poverjeništvu Ljubljana naj izposluje potom centrale pri ministrstvu prosvete v Beogradu, da se vstejejo onim učiteljem, ki so bili poklicani takoj po maturi v vojaško službovanje, vsa službena leta tako kakor tistim tovarišem, ki niso bili vojniki.

2. Vsa službena leta v vojni službi po zrelostnem izpitu naj se vstejejo v pokojnino ter naj se računajo od tedaj tudi povvišice.

Obe resoluciji sta bili soglasno sprejeti.

Zahtevamo, da U. J. U. — Poverjeništvu Ljubljana ukrene potrebne korake, ker drugače bi bili učitelji vojniki materijalno preveč prikrasani in zastopljeni od svojih sošolcev nevojakov.

Tov. Morela prebere dopis upok. nadučitelja Val. Burnika. Sklenilo se je, da se njegov dopis vpošlje na U. J. U. — Poverjeništvu Ljubljana. Prebral je tudi dva dopisa tov. Šoštariča iz Bojanc, v katerih ta tovariš slika bedo in trpljenje, katero je imel do svoje obolesti na svojem učnem mestu. Sklene se, da se vse te zadeve sporoči U. J. U. — Poverjeništvu Ljubljana, ki naj stori na merodajnem mestu enerzične korake.

Ko je tov. V. Menard pobral članarino, je tov. podpredsednik zaključil zborovanje.

Iz Jugoslavije.

— Proč z zavistjo! Naše plače ne dajo nekaterim ljudem mirnega spanja. Če bi to bili naši prijatelji okolo »Domoľuba«, bi ne rekli besede: da so na zašli v to družbo gospodije okrog »Našega Glasa«, je vredno vse obsodbe. Ta list, ki hoče biti »glasilo javnih nameščencev v kraljevini Srba, Hrvatov i Slovenaca« piše v svoji 51. števi, z dne 23. t. m. v članku »Narobe svet« sledeče: »In kaj naj porečem o ljudskošolskih učiteljih pri katerih uradnik začena služiti v V. čin. razredu? Na učtelje se sedaj pač lahko varira izreči: »Der Lehrer fängt beim Hofrat an!« Bili so gotovo do sedaj slabo plačani; a da bi se jim priznalo takoj že pri prvem nastopu službovanja sicer ne čin. nač. na plača dvornega svetnika v V. čin. razredu, ali univerzitetnega profesorja ni razloga. Če so postali učitelji državni uradniki, go bro: a začeti morajo tam kjer začena vsak drug državni uradnik na zadnjem klinu lestvice državno - uradniških činov. t. i. v XI. činovnem, a ne v V. činovnem razredu. To je naravnost udarec v obraz vsemu društvu osobito konceptnemu in soloh uradništvu z akademično naobrazbo.« — Razumemo dobro, da treba korenite regulacije plač pri vsem državnem uradništvu z akademsko naobrazbo in brez nje a tak način boia ne vodi do vsnehov. Mesto odkritega radovanja da se je enemu stanu privomoglo do holiše eksistence, na tolika zavist! Ljudskošolsko učitelstvo ki je vzraslo ob krutem zatiranju in ponižanju se v svojih temnih nekdanjih dneh ni nikoli posluževalo takega načina pisanja. Obsola zato toliko bolj tako pisavo, ki ne kaže posebne akademične naobrazbe!

— Novi šolski nadzorniki. »Uradni list« z dne 23. t. m. prinaša imenovanja novih okrajnih šolskih nadzornikov. in sicer: 1. Za šolski okraj črnomaljski: Miroslav Pretnar, vodja manjšinske šole v Ljubljani; 2. za šolski okraj novomeški: Janko Grad, sedaj okrajni šolski nadzornik v Novem mestu; 3. za šolski okraj krški: Ludovik Stiasn v. sedaj okrajni šolski nadzornik v Krškem; 4. za šolski okraj kočevski: Josip Novak, sedaj okrajni šolski nadzornik v Kočevju; 5. za šolski okraj kranski: Vilibald Rus, vodja ljudske šole v Kranju; 6. za šolski okraj radovljiški: Josip Turk, šolski ravnatelj v Logatcu; 7. za šolski okraj litijski: Avgust Pirč, učitelj na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani; 8. za šolski okraj kamniški: Matko Kantè, sedaj okrajni šolski nadzornik za ljubljansko okolico; 9. za

šolski okraj ljubljansko okolico: Andrej Rapè, učitelj na III. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani in 10. za ljubljansko mesto in za meščanske šole na bivšem Kranjskem: Maks Kočevar, strokovni učitelj v Krškem.

— Ustanovitev šolskih odborov obrtnih nadaljevalnih šol. Poverjeništvu za uk in bogočastie je poslalo vsem okrajnim glavarstvom potem mestnim magistratom v Celju, v Mariboru in Ptuju nastopni odlok: Večini odborov obrtnih nadaljevalnih šol poteče z dnem 31. decembra t. l. triletna poslovna doba (1918. do 1920.). V zmislu naredb bivšega avstrijskega narčneza ministrstva z dne 5. aprila 1883. št. 6495. IV. in z dne 27. novembra 1893. št. 15.498. naj okrajno glavarstvo 1. provzroči izvolitev zastopnika obrtnikov in njegovega namestnika; 2. pozove trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani naj imenuje svojega zastopnika; 3. predlaga semkaj v imenovanje zastopnika naučne uprave in 4. povabi v smislu druge zgorat navedenih naredb morebitne druge prispevaloče krajevne činitele naj imenuje svoje zastopnike v šolski odbor obrtne nadaljevalne šole. Dotično poročilo z navedbo vseh članov na novo ustanovljenih odborov je poslalo na poverjeništvu za uk in bogočastie do konca meseca januarja 1921. nakar se bodo imenovali zastopniki naučne uprave v odborih. Dalje je odredilo poverjeništvu še sledeče: I. Nova poslovna doba šolskih odborov obrtnih nadaljevalnih šol od dne 1. januarja 1921 do dne 31. decembra 1923 velja od dne 1. januarja 1921 za vse šolske odbore. II. Onim šolskim odborom, ki imajo morda drugo poslovno dobo, in onim, ki so bili ustanovljeni v letih 1919. in 1920. se poslovna doba podaljšuje do dne 31. decembra 1923. Kier bi zahtevali kraljevni razloži, naj se odbor koncem tega leta na novo konstituira kakor bi mu že bila potekla vsa prva triletna poslovna doba. III. Šolskim odborom, ki se ustanove v letih 1921. do 1923. teče prva poslovna doba do 31. decembra 1923. IV. Šolski odbori naj se sedaj na novo ustanove tudi v onih okrajih, kjer morda letos ne deluje obrtna nadaljevalna šola, kier pa je bila taka šola lani ali pred vojno.

— Za vpojkjeno učiteljsvo. Vsem onim učiteljem ozir. učiteljicam, ki so bili vpojkjeni v času med 20. julijem in 30. novembrom 1919., se bode računala penzija po dohodkih, ki bi jih imeli, če bi bili kot aktivni prevedeni 1. decembra 1919. na nove plače. Po odredbi ministrstva prosvete se bode takemu učiteljsvu štela penzija od 1. decembra 1919. dalje.

— Ureditve plač meščanskošolskega učitelstva. »Jutro« poroča: V ministrstvu prosvete je izdelana naredba o regulaciji plač in ostalih dodatkov meščanskemu učiteljsvu v celi kraljevini. Naredba, ki je predložena v podpis ministru prosvete, se razglasi te dni.

— Imenovanje. Tovariš Ivko Radovanović, poverjenik UJU v Splitu, je imenovan za višjega šolskega nadzornika za osnovno šolstvo v Dalmaciji. Vrlemu tovarišu in dobremu znancu izrekamo k zaslužnemu imenovanju svoje najsrčnejše čestitke!

— Celjski mestni šolski svet. »Nova Doba« objavlja: »S 1. januarjem 1921 prevzame kr. okr. glavarstvo v Celju del. vrend ki fih je doslej vodil mestni magistrat kot politična oblast prve instance Izvrši se to v smislu sklepa mestnega sveta. Ne pozabimo na pri tem, da nam je klerikalna ljubljanska vlada svoičas v zvezi s tem po furtimaško odvzela našo važno kulturno institucijo: Celjski mestni šolski svet. — Brez odloga zahtevamo in pozivamo mestno gerentstvo da nemudoma stori v Ljubljani vse korake, da dobi mesto Celje zopet svoj mestni šolski svet ki nam je bil iz strankarsko-političnih motivov brez vse motivacije odvzet.«

— Otvoritev višje pedagoške šole v Beogradu. Z odlokom ministra prosvete Svetozaria Pribičevića z dne 18. t. m. se je otvorila v Beogradu višja pedagoška šola

— Božične počitnice trajajo v krajih, kjer s srednje šole, do vstetega 3. januarja 1921., povsod drugod pa prične pouk že 3. januarja. Toľiko na vprašanja, ki nam dohajajo od raznih strani.

— Tehnična srednja šola v Ljubljani. Poverjeništvu za uk in bogočastie naznanja, da se dogovorno z ministrstvom trgovine in industrie oddelek v Ljubljani, s pričetkom II. semestra tekočega šolskega leta 1920./21. ime Državne obrtne šole v Ljubljani izpremeni v ime: Tehnična srednja šola v Ljubljani. Organizacija zavoda ostane pri tej izpremembi naslova povsem neizpremenjena.

— Pevačko društvo beograd. učitelja. Beograjsko učiteljsvo je ustanovilo svoj lastni mešani pevski zbor. Bratskemu društvu želi mnogo uspeha ljubljanski učiteljski pevski zbor!

— Šolstvo v Srbiji in Črni gori. Po zadnjih statističnih podatkih ministrstva prosvete je v Srbiji 2296 šol z 4235 učitelji, v Črni gori 264 šol z 495 učitelji.

— Himni. Mariliva tainica okrajnega učiteljskega društva za kočevski okraj, tovarišica Anica Šiška iz Ribnice, se je poročila 28. t. m. z g. Teodorjem Tomšičem računskim svetnikom v Ljubljani Obilo sreče!

— Za jugoslovansko Matico je nabralo na praznik uedinjenja SHS učiteljsvo v Trebnjem med rodoljubnimi domačini znesek 430 K.

Slovenska šolska Matica. Za Letopis S. S. M. je spisal vseučiljski profesor dr. France Veber zanimivo razpravo: Bežek — slovenski psiholog. To v dopolnilo vsebine, ki smo jo priobčili zadnjič. — Izven naročnine bo izdala S. S. M. dr. Ljudevit Pivko: »Dramatsko pesništvo«.

— Smrtna kosa. Pretekli petek je umrl v Podbrežju pri Mariboru tankaj živeči upokojeni nadučitelj, tov. Jurij Bregant. P. v m!

— Uredništvo izjavlja, da tov. Ivan Primožič ni v nobeni zvezi z noticami ki so izšle v našem listu glede letošnjega Kmetijskega tečaja na Grmu.

Članarina in darila za Učiteljski konvikt. Arnšek Janko iz Hrušice pri Ljubljani 30 K. — Anica Neubauer iz Smartnega pri Kranju 10 K. — Urh Konjar iz Motnika 10 K. — Nežka Kanduč iz Motnika 10 K. — Mina Malenšek iz Spitališča 10 K. — Mara Bambergova iz Kranjske gore 25 K. — Bertoneelj Josip 10 K, Lizika Hrenova 10 K, oba iz Kovorja. — Učiteljsvo iz kamniškega okraja nabralo ob slovesu tovariša-nadzornika Janka Polaka 116 K. — »Učiteljsko društvo za Prekmurje« v Murski Soboti 390 K. — Kuko-vič Anton 10 K, Planer Albert 10 K, Planer Marija 10 K, Robec Ana 10 K, Leben Rozina 10 K, vsi na Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici. — Mara Judrič iz Zabuškova pri Sevnici 20 K. — Mihelčič iz Selc nad Škofjo Loko 20 K. — Peterlin Mara iz Most pri Ljubljani 20 K. — Avgusta Kolnik iz Radeč pri Zidanem mostu 20 K. — Današnja zbirka 751 K; uspeh darovanja do današnjega dne — K 9586:90. Življ darovalci in nasledniki!

Neodrešena domovina.

— Učiteljska stavka v zasedenem ozemlju. Ze skoro tri tedne traja stavka srednješolskih učiteljev; tri tedne so že zaprte vse srednje šole v Juljski Benečiji izvzemši edinole mestne srednje šole v Trstu. — Brez pouka so vsled tega vsi dijaki strokovnih šol v Trstu: navtične in trg. akademije ter vseh oddelkov (tudi večernih) obrtne šole. Na deželi so zaprti vsi srednješolski zavodi, državni in deželni: v Gorici, v Gradiski, v Kopru, v Pulju, v Rovinju in v Lošnju. Solidarno z italijanskimi profesorji stavkajo seveda tudi profesorji na idrijski realki in gimnaziji ter na tolminskem učiteljskišču. V Furlaniji so zaprte tudi dnevne obrtne šole. Edinole profesorji italijanske deželne gimnazije v Pazinu se ne udeležujejo gibanja. O kastavskem učiteljskišču ni sloer nobenega poročila, a zdi se, da so se tudi kastavski profesorji pridružili štrajkujočim.

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarna »Učiteljske tiskarne v Ljubljani«, Franciškanska ulica št. 6.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1921. — V Narodni Tiskarni je izšel ta priljubljani koledar, ki dela vso čast tiskarji sami kakor tudi vodstvu družbe, ki ga je izdelalo in založilo. Poleg običajne koledarske vsebine je posebej pretežni del knjige »Narodnemu delu«, ki obseza tele sestavke: 1. Bratom trpinom (pesem). 2. Težki dnevi. 3. Gospa sveta (pesem). 4. Ivani Supančičevi v spomin. 5. Gosposvetki zvon (pesem). 6. Dr. Josip Georg. 6. Dr. Josip Lenče. 7. Teodor Drenik. 8. Ivan Bonač. 9. Iznebimo se znakov našega dovcerajšnjega suženjstva! 10. Narodna preokrovanja. 11. Vestnik družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki podaja v glavnem sliko družbinega delovanja v l. 1919. — Upoštevanja vreden je sestavek »Iznebimo se znakov našega dovcerajšnjega suženjstva« iz peresa g. Marice Bartolove. Res, čas bi že bil, da se otresemo vse tuje navlake pri nazivanju naših žen ter se približamo v tem oziru bratom Srbom. Nedosledno pa je, da se nekoliko strani dalje (str. 76.) za tem spisom že greši proti navoistim navodilom g. Bartolove! Slednjič nam ne dopada naznanilo, ki ga beremo na str. 90.: »Pohvaljavajsetletnico obhajata l. 1921. podružnica za Vel. Lašče in okraj ter neka podružnica na zasedenem ozemlju.« Čemu to skrivnostno imenovanje, da ne pridemo s polnim imenom te podružnice na dan? — Družbin koledar najtopleje priporočamo. Naj bi ne bilo slovenske hiše, v kateri bi ne bil poznan! Cena knjigi je 16 kron. Naroča se pri družbi sami v Ljubljani, pa tudi po ljubljanskih knjigarnah.

Jos. C. Oblak: Krpanova kobila. Literarna debata ob obeltnici Čankarjeve smrti. V Ljubljani 1920. Natisnila Učiteljska tiskarna. — K drugi

obletnici Cankarjeve smrti je izdal dr. Oblak v ponatisu literarno debato, ki se je bila vnela med njim in dr. Tavčarjem ob prvi obletnici smrti velikega Cankarja in sicer po uprizaritvi Cankarjevih »Istapcev«. Brošura — broječa 144 strani — obsega v »Slovenskem Narodu« priobčeni Tavčarjev članek »Premišljevanje o Krpanovi kobili« in Tavčarjevo kritiko o Cankarjevem delu »Na otoku«, nakar sledi odgovor dr. Oblaka na Tavčarjeve nazore. Oblakovi zbrani članki so važen donesek k življenju človeka in umetnika Cankarja. Čisti dobiček brošure je namenjen Cankarjevemu spomeniku, vsled česar knjigo toplo priporočamo slov. učitelstvu. Naroča se v Učiteljski tiskarni.

»Ljubljanski Zvon« (10. števil.) je izšel. Vsled obilnega dela v tiskarni se je »Ljubljanski Zvon« zakasnel. Tik pred Dožičem smo dobili 10. številko, polno lepe vsebine. Zadnji dve številki sledita kmalu. Za sedanje tiskovne razmere je »Ljubljanski Zvon« list, ki ga lahko pokažemo pred svetom. Ščrlijev roman »Gospa Silvija« se bliža koncu. Pretresljiva je socialna in narodopisna slika s Koroške »Tomijeve Tine mlada leta«. Podrobna vsebina je sledeča: A. Fantek: V zadnjem zavrtku. — Gustav Strniša: V noč plamenj. — Ivo Šorli: Gospa Silvija. — Kosovel Stano: Beseda. — J. A. G.: Iz Cimpermanovega kroga. — Joka Žigon: Nočno hrepenenje. — Rad. Peterlin - Petruška: V sanjah. — Milan Fabjančič: V plamenih. — Joka Žigon: Pesem — Silvester Škeri: Jeseni. — Dr. Avgust Žigon: Korytkova pogodba z Blasnikom iz l. 1838. — Miran Jarc: Poletno popoldne. — Franjo Roš: Jeseni pri nas. — Ivan Albrecht: Tomijeve Tine mlada leta. — Miran Jarc: Nedosežna. — Književna poročila. — Kronika. — Nove knjige. — »Ljubljanski Zvon« toplo priporočamo! Letno 90 K, posamezne številke po 10 K.

Zbirka šolskih zakonov in odredb. Sl. S. Matica bo pričela te dni s tiskom zbirke zakonov in odredb, tikajočih se ljudskega in meščanskega šolstva, in sicer nekako v takšni obliki, kakor jih je svoj čas izdajal dež. šolski nadzornik Končnik za Štajersko. Prvi zvezek bo obsegal dobo od prevrata do konca leta 1920. Zbirko je sestavil okr. šol. nadzornik Fr. Fink. Knjiga bo jako važna za okr. šolske svete, šolska vodstva in učitelstvo. Doslej je bilo treba iskati raznih ukazov po Uradnih listih, dopisih višjega in okr. šolskih svetov, po zbirki normalij itd., kar pa odpade po izdani omenjeni zbirki. Pridejan bo tudi obširen indeks, da bo torej možno takoj najti vsako odredbo.

Dve priročni knjižici. Na uredništvo smo prejeli od knjigarne Reclam (Leipzig) Dr. E. Ulrich: Pflanzenkunde 2. Band: Die Blütenpflanzen, stane 10.50 Mk broš. in 12.50 Mk vezana. Knjižica ima 460 strani in je zelo informativna za botanike. Obravnava podrobno mnogobrojne slike in skice. — Druga knjižica je pedagoške vsebine: »Gedanken über Erziehung von John Locke. Dr. Theodor Pritzsch. Strani 320. Stane 6 Mk. To delce bo posebno služilo za pedagoški študij in je prikladno zaradi priročnosti. Knjižici se naročati na naslov: Verlagsbuchhandlung Philipp Reclam jun. Leipzig in tudi potom naših knjigarn.

»Od Drine do Vardara«. Rukoveti za dečje horove u 3 glasa. Priredil i harmonizoval Danilo R. Trifunac, učitelj v Skoplju. Starnarija i Književnica »Stara Srbija« v Skoplju. — Tako je naslov drobni knjižici, ki jo je izdal marljivi tovariš Trifunac v Skoplju za uporabo na srbskih ljudskih šolah. »Da bi se koliko toliko zamenile suhoparne i dosadne programske pesme u našim školama pružamo ih drugovima i drugaricama, koji vole pesmu i rade na njoj«, pravi Trifunac v uvodu svoje zbirke. Priporočamo knjižico tudi slovenskim tovarišem. Cena ji je 2.50 din. Naroča se pri skladatelju samem v Skoplju.

Glasbena Matica javlja, da dojdejo te dni iz tiskarne ponatis sledečih zelo priljubljenih zbirk narodnih pesmi in sicer: 1. Zdravko Švikič: Koroške narodne pesmi, I. in II. zvezek. 2. Marko Bajuk: Slovenske narodne pesmi, II. zvezek in 3. Oskar Dev: Slovenske narodne pesmi iz Koroške. Te pesmi so več let razprodane, povpraševanje po njih pa je bilo zelo živahno. Glasbena Matica jih je dala sedaj na novo natisniti. Nadalje ima Glasbena Matica v zalogi Pavličev Klavirski album slovenskih narodnih pesmi in Premrllove 3 skladbe za klavir. Vse te skladbe so zelo primerne za božični dar mladini, pa tudi odrasle opozarjamo nanje. Naročajo se v pisarni Glasbene Matice.

O marionetnih gledališčih. Te dni se je v Ljubljani otvorila druga sezona marionetnega gledališča. Predstava je bila seveda razprodana. Iz tega se vidi, kako je marionetno gledališče primerna zabava za našo mladino. Marionetno gledališče pa nudi tudi najboljšo umetniško vzgojo. Seveda: ustvariti marionetno gledališče ni lahka stvar. Slikar Milan Klemenčič je posvetil vse svoje sile, da je ustvaril Ljubljani tako gledališče, kakor ga imamo sedaj. Za manjše kraje pa bi bilo priporočati, ako si hočejo ustanoviti marionetno gledališče, da se obrnejo na tvrdko »Petruška« (Praga, Spalena ul. 4). Ta tvrdka izdeluje in dobavlja mar. gledališča z lutkami in scenarijani. Celo gledališče stane okoli 2000 čeških kron. Na Češkem imajo marionetno gledališče v vsakem večjem kraju in skoraj v vseh šolah. Vsega skupaj imajo nad 1000 mar. gledališč. Gotovo bi se tudi pri nas našli prijatelji mladine, ki

bi darovali svoto 2000 K, da bi dobili vsi večji kraji marionetno gledališče, kjer bi se zabavali mladi in stari. Tvrdka »Petruška« pošlje prospekte brezplačno, informacije daje mar. gledališče v Ljubljani (Mestni dom).

Ali ste že pristopili kot član (članica) k Tvornici učil?

Štev. 2455.

Razpis učiteljskih služb.

Na petrazredni ljudski šoli v Št. Jerneju in na štirirazredni ljudski šoli v Boštanju se razpisuje po odredbi višjega šolskega sveta učiteljska služba za moške prosilce.

Pravilno opremljene prošnje je vložiti po predpisani službeni poti do dne 16. januarja 1921 pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet Krško, dne 18. dec. 1920.

ZA REZERVNI SKLAD UJU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Prostovoljni organizacijski davok.

(Sklop upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

LXX. izkaz.

Po 120 K: Učiteljsko ljudske šole — Krško. Darovali so po 20 K: Levstik Leopold, Vlasta Levstikova, Marica Povhova, Marija Perhacova, Aparnik Gojmir ter Pavla Zirerjeva. Po 80 K: Šolsko vodstvo — Smartno pod Smarno goro. Prispevali so po 20 K: Gole Josip, Antonija Miklavčičeva, Pavla Kosmačeva in Cirila Križeva. Po 80 K: Učiteljsko — Petrovče. Prispevali so po 20 K: Wudler Rudolf, Gselman Darko Zinka Kovačičeva in Ida Wudlerjeva. Po 60 K: Učiteljski zbor — Jarcina. Po 50 K: Gangl Engelbert, Ljubljana. Po 50 K: Deška ljudska šola — Slovenska Bistrica. Darovali so: Brglez Fran, Janžekovič Matko, Karbaš Fran, Metlika Anton ter Novak Ljubo. Po 50 K: Šolsko vodstvo — Hum pri Ormožu. Darovali so: Angela Porekarjeva 10 K, Franja Vaupotičeva 20 K in Porekar Anton 20 K. Po 30 K: Šolsko vodstvo Kovor p. Tržič. Darovala sta po 15 K: Bertonec Josip in Eliza Hrenova. Po 25 K: Mara Bambergova — Kranjska gora. Po 15 K: Konjav U. — Motnik. Po 10 K: Anica Neubauerjeva — Smartno pri Kranju. — Današnji izkaz 570 K. Prej izkazanih 30.951 K. Skupaj 31.521 K.

Ivan Petrič, Ljubljana, VII., Gasliška cesta 172.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Radi preobličice gradiva smo morali mnogo stvari odložiti za prihodnje številke. Prosimo potrpljenja; vse pride polagoma na vrsto.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Premogni uradni posl. so me primorali odložiti po 7 in četiri letnem poslovanju upravnishvo lista. Pri tej priliki prosim vse p. n. naročnike in naročnice, ki sem jim z opomini, terjatvami ali kakorkoli delal neprilike, oproščenja. Vodila me je vsekog le želja po napredku našega stanovskega lista, ki je brez gmotnih sredstev nemogoč. Pred vojno nas je bilo nekaj nad tisoč naročnikov, po novem letu prekoračimo tretji tisoč. Želeč vsakemu posebej in vsem naročnikom srečno in plodonosno novo leto, povdarjam, da je v skupni močni organizaciji naša sila. Zato: vsi v našo organizacijo! Živeli!

Fran Marolt, bivši upravnik.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj.

Last in založba UJU. — poverjenishva Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Srečno in veselo leto 1921!

Uredništvo in upravnishvo »Učiteljskega Tovariša«.

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovanske Matice!«

Koledarji za 1921!

Jugoslovanski poslovni koledar (v obliki knjige)	po K 30.—
Jugoslovanski koledar (stenski blok koledar)	K 30.—
Slov. pisarniški koledar (tedenski)	K 28.—
Beležni koledar	K 24.—
Stenski koledar (dvostranski na lepenki)	K 10.—
Žepni kol darček v platno vezan	K 18.—
navadni	K 12.—
mali	K 380

razprodaja »Knjigarna Učit. tiskarne« v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Naši himni:

1. Lepa naša domovina.
2. Bože pravde.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija za šolsko mladino priredil Fran Marolt. Cena 1 krona. Naročila sprejema le Učiteljska tiskarna.

Izšle so:

»Narodne himne in domorodne pesmi za mladino«.

Priredil Fran Marolt, učitelj v Ljubljani. Cena 5 K. Dobe se v Učiteljski knjigarni.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje nove knjige:

Dolina solz E. Gangl, tri enodejanke: I. Dva svetova. II. Dediščina. III. Trpini. Trdo vez. K 18.—

Otroški oder Drugi predelani nalis. Sestavila Marica Gregoričeva (Stepančičeva). Igrice za mladino otroških vrtev in ljudskih šol. Broš. K 16.—

H. PODKRAJŠEK: Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte. Broš. 12 K.

Namen, razvoj in organizacija obrtnega in strokovnega šolstva drugod in pri nas.

Spisal MIHREL PRESL, prof. na državni obrtni šoli v Ljubljani, broš. K 14.—

Od 1. decembra t. l. vse knjige za 20% ceneje.

Novoletna darila!

Najprimernejša darila otrokom so mladinske knjige. V ta namen priporoča Učiteljska knjigarna v prvi vrsti one mladinske spise, ki jih je založilo Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta, in sicer:

Engelbert Gangl: Spisi za mladino, I., II., III., IV., V., VI. zvezek po	K 12.—
Andrej Rapč:	12.—
Mišjakov Julče:	12.—
Ivo Trošt: Moja setev. Spis za mladino, I. in II. zvezek po	12.—
Pav. Flerè: Iz mladih let. Spis za mladino, I. in II. zvezek po	12.—
Babica pripoveduje. Spis za mladino po	12.—
Marko Šenjanin: Slovenski Robinzon	15.—

Nadalje:

Rab. Tagore: Povestice	12.—
Dr. Ivo Šorli: Bob in Tedi	30.—
Cvetko Golar: Prelepa Vasiljca	12.—
Bob za mladi zob (pesmice)	12.—
Dr. Ivan Lah: Dore	10.—
Oton Župančič: Sto ugank (pesmice)	3.—

Razen tega vse šolske potrebščine, kakor zvezke in risanke lastnega izdelka, svinčnike, peresnike, peresa, radirke, vse po najnižjih cenah. — Šolske pušice (peresnice) po K 5.—, 6.—, 8'40. 9.—, 25.—, 30.—.

Novo! Fran Levstik, zbrani spisi za mladino. Priredila: Fr. Erjavec in P. Flerè. Ilustroval: Anton Koželj. **Novo!** Broš. 46 K, elegantno vez. 54 K.

Šolski list. 1. števil. I., II. in III. stop. je pošla. Na razpolago so pa še: I. stop. 2. števil. 5 K, II. stop. 2. števil. 8 K, III. stop. 2. števil. 14 K. Pravkar je izšla tudi 3. števil. II. stop. Cena: 14 K.

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

RISANKE

iz finega risalnega papirja 8 listov, z lepim ovitkom à K 4.—.

razprodaja

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Pri večjem naročilu popust!

Kontrolne knjižice

za obrtne nadaljevalne in gimnazijske šole se dobe v Učiteljski tiskarni komad po 3 K.

Elegantni in trpežni ČEVLJI!

Ročno delo iz lastne delavnice

Drag. Roglič Maribor,

Tel 157. Krekova ul. 3. Tel. 157.

(Preje mestna prodajalna usnja.)

CENE:

čevlji iz boka usnja	... K 550.— do 650.—
čevlji iz chevreux usnja	K 580.—
čevlji iz teletne in pitling usnja	... K 470.— do 530.—

V očigled največnejši izdelavi, okusni obliki in trpežnosti so moji izdelki brez konkurence. Za so idno delo garrantiram.